การขับเคลื่อนประเทศไปสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน : นโยบายรัฐบาล ทิศทางแผนฯ 12 และยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค

นางสาวลดาวัลย์ คำภา
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2558

ประเด็นการนำเสนอ

1. จุดมุ่งหมายของประเทศ : มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. ประเด็นการพัฒนาในระดับภาค/จังหวัด

3. แนวทางการปรับปรุงการทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

จุดมุ่งหมายของประเทศ

ประเด็นท้าทายของประเทศ

วิสัยทัศน์ ประเทศไทย พ.ศ. 2558-2563

มั่นคง — การที่ประเทศมีความสงบสุข ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่ใช้ความรุนแรงหรือวิถีนอกกฎหมาย

มั่งคั่ง — ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามสมควรแก่ฐานะ เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับตลาดโลกโดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น มีการบริหารจัดการภายในประเทศอย่างบูรณาการ

ยั่งยืน — การคำนึงถึงความเหมาะสม คุ้มค่า ในการปฏิบัติงาน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีภูมิคุ้มกันตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สารคดีไทยคู่ฟ้า ตอน วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2558-2563

นโยบายที่นำไปสู่วิสัยทัศน์ ประเทศไทย พ.ศ. 2558-63

มั่นคง

- การรักษาความสงบเรียบร้อยและการสร้างบรรยากาศในการปรองดองสมานฉันท์
- การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสันติวิธี
- การปกป้องเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- การบังคับใช้กฎหมายและการจัดระเบียบสังคม
- การป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- การแก้ไขปัญหาความมั่นคง (การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย การแก้ไขปัญหายาเสพติด)

นโยบายที่นำไปสู่วิสัยทัศน์ ประเทศไทย พ.ศ. 2558-63 (ต่อ)

มั่งคั่ง

- เพิ่มการค้าขายและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน
- การช่วยเหลือเกษตรกรโดยการชดเชยและลดต้นทุนการผลิต การเร่งขายสินค้าเกษตรไปยังต่างประเทศให้ได้ราคา มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกร
- การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมให้ต่างประเทศมาลงทุน โดยให้สิทธิพิเศษและออกกฎเกณฑ์ลดขั้นตอนให้ง่ายและสะดวกในการทำธุรกิจ สร้างกฎเกณฑ์ให้โปร่งใส มีธรรมาภิบาล ป้องกันการทุจริตคอรัปชั่น
- การส่งเสริมการส่งออกสินค้า การขจัดเงื่อนไขทางการค้า เช่น การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์/การทำประมงผิดกฎหมาย/แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
- การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีไทย
- การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น รถไฟทางคู่ รถไฟฟ้า และการบริหารจัดการน้ำ
- การจัดตลาดชุมชน
- การส่งเสริม SMEs

นโยบายที่นำไปสู่วิสัยทัศน์ ประเทศไทย พ.ศ. 2558-63 (ต่อ)

ยั่งยืน

- การพัฒนาที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ฯลฯ)
- การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยคำนึงถึงคนรุ่นต่อไป
- การส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การประหยัดพลังงาน/การใช้พลังงานทดแทน

ประเด็นการนำเสนอ

1. จุดมุ่งหมายของประเทศ : มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. ประเด็นการพัฒนาในระดับภาค/จังหวัด

3. แนวทางการปรับปรุงการทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

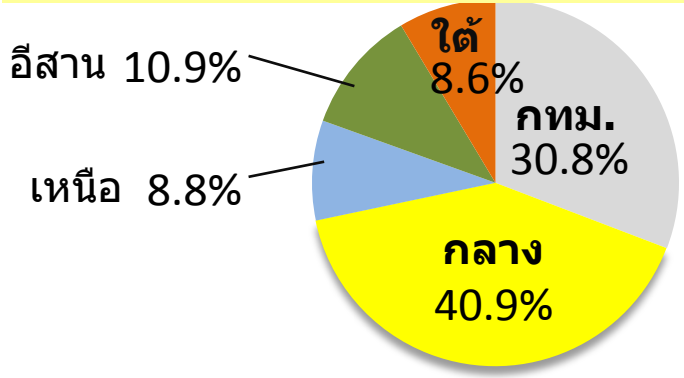
ประเด็นการพัฒนาในระดับภาค/จังหวัด

- ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในระดับภาค
- แนวโน้มบริบทในช่วงต่อไป
- แนวคิดประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในช่วงแผนฯ 12

ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในระดับภาค

สถานการณ์พัฒนาด้านเศรษฐกิจระดับภาค

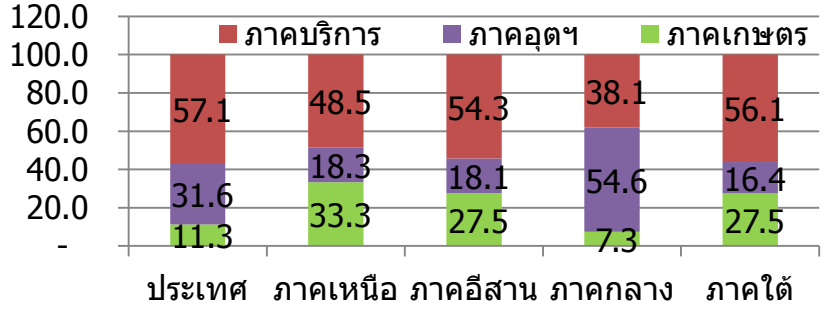
1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อประเทศ

- ภาคกลางและกทม.เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศและมีบทบาทต่อเศรษฐกิจส่วนรวม ขณะที่ภูมิภาคอื่นๆ ยังมีฐานเศรษฐกิจขนาดเล็กและมีบทบาทไม่มากนัก
- ภาคกลาง มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจต่อประเทศในหลายสาขาที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรม (69.9 %) การค้า (30.7%) และการขนส่ง (34.5%)
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบทบาทสำคัญในสาขาเกษตร (28 %)
- ภาคใต้ มีบทบาทสำคัญในสาขาประมง (46.6 %) โรงแรม (19.2 %)

2) โครงสร้างเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจเกือบทุกภาคพึงพิงภาคบริการเป็นหลัก รองมาคือภาคเกษตร ยกเว้นภาคกลางที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก และพึงพิงภาคเกษตรน้อยที่สุด

3) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว

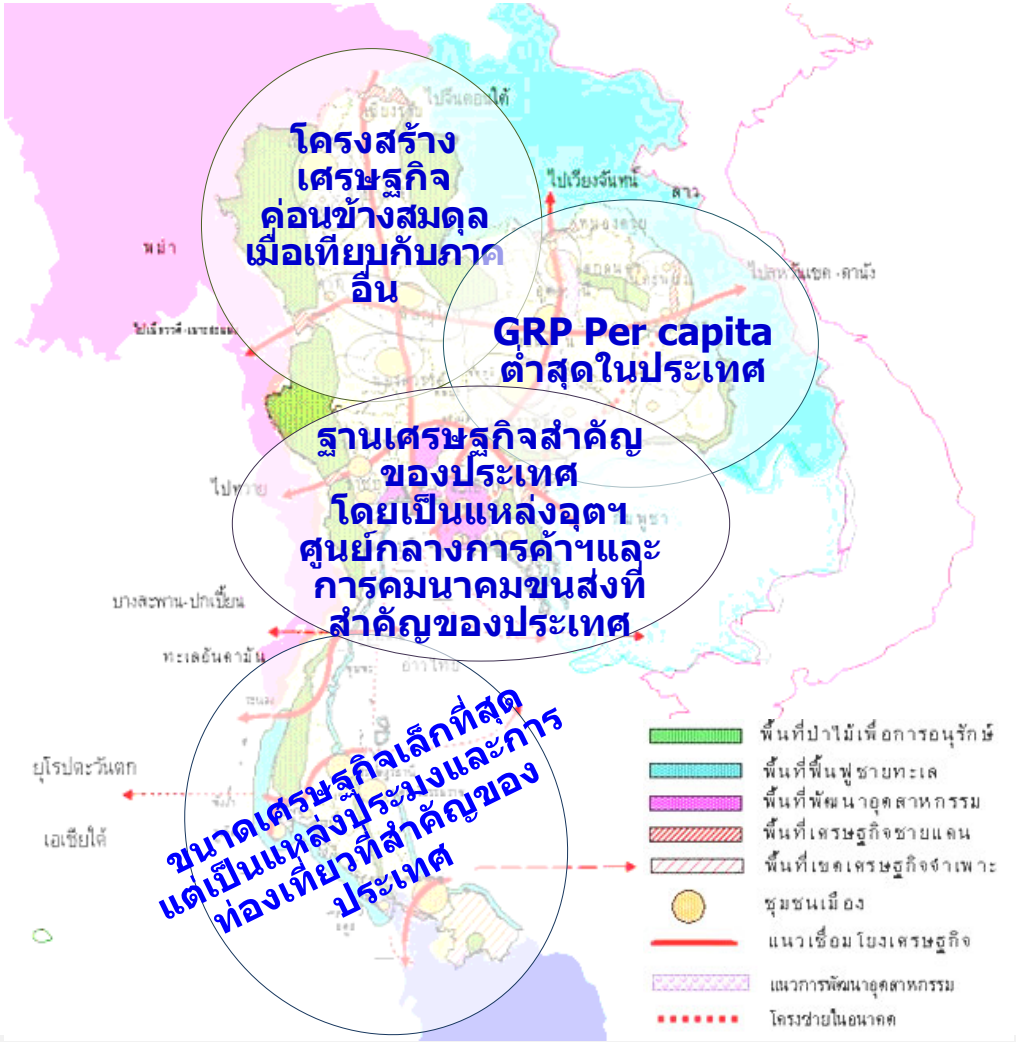
เมื่อเทียบระหว่างภูมิภาค ภาคกลางยังคงมีรายได้ต่อหัวสูงที่สุด รองจาก กทม. ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายได้ต่อหัวต่ำที่สุด

บาท/คน

ประเทศ	193,394
กทม.	466,844
กลาง	280,734
เหนือ	98,268
อีสาน	74,532
ใต้	123,270

สถานการณ์พัฒนาด้านเศรษฐกิจระดับภาค

ข้อสังเกต

สถานการณ์พัฒนาด้านสังคม

- **โครงสร้างประชากรทุกภาคเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ** โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.2 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 14.7 ในปี 2556 และคาดประมาณว่าจะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ 19.1 ในปี 2563 โดยภาคเหนือเป็นภาคที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุมากที่สุด (ปี 56 มีสัดส่วนร้อยละ 17.7 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24.2 ในปี 2563)
- **แรงงานมีข้อจำกัดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในทุกภาค** แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมและเป็นแรงงานนอกระบบ โดยปี 2555 มีสัดส่วนแรงงานระดับประถมร้อยละ 47.9 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนแรงงานระดับประถมสูงสุดร้อยละ 56.4 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคกลางมีสัดส่วนร้อยละ 49.6 46.1 และ 43.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการอพยพแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านในทุกภาค โดยเฉพาะในภาคเหนือ ภาคกลาง มีแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายจำนวนมากซึ่งส่งผลทางด้านลบต่อปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดและการค้ามนุษย์
- **ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่คุณภาพการศึกษาต่ำ** โดยปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นจาก 8.8 ปี ในปี 2551 เป็น 8.9 ปี ในปี 2556 สำหรับในระดับภาคพบว่าเพิ่มขึ้นเกือบทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลงจาก 8.6 ปี เหลือ 8.4 ปี ส่วนในด้านคะแนน O-Net พบว่ายังต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกภาค
- **อัตราการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆยังคงเป็นปัญหาสำคัญในทุกภาค** สัดส่วนแพทย์ต่อประชากรมีแนวโน้มลดลงทุกภาค โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรสูงสุด ในปี 2554 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนแพทย์ 1 คนต่อประชากร 5,032 คน สำหรับการเจ็บป่วยโรคเอดส์มีแนวโน้มลดลงทุกภาค ขณะที่โรคธาลัสซีเมียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกภาค แต่มีความรุนแรงในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถานการณ์พัฒนาด้านสังคม (ต่อ)

- **ปัญหายาเสพติดและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินยังคงเป็นปัญหาสำคัญของทุกภาค** โดยสัดส่วนคดียาเสพติดเพิ่มจาก 176.62 คดีต่อประชากรแสนคนในปี 2549 เป็น 565.44 คดีต่อประชากรแสนคนในปี 2555 โดยในภาคกลางและภาคใต้มีสัดส่วนสูงถึง 831.74 และ 587.21 คดีต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ขณะที่คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ในภาคใต้ มีสัดส่วนคดีสูงสุดจำนวน 88.33 คดีต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในภาคกลางมีสัดส่วนคดีสูงสุดจำนวน 116.12 คดีต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังมีปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของภาค
- **ความอบอุ่นของครอบครัวมีแนวโน้มลดลง** อัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้นจาก 5.45 คู่ต่อพันครัวเรือนในปี 2549 เป็น 5.47 คู่ต่อพันครัวเรือนในปี 2554 โดยในภาคเหนือ และภาคใต้ มีแนวโน้มการหย่าร้างเพิ่มขึ้น ยกเว้นภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มการหย่าร้างลดลง แต่อย่างไรก็ตามภาคกลางยังมีอัตราการหย่าร้างสูงสุด 6.97 คู่ต่อพันครัวเรือน รองลงมา ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เป็น 5.11 4.48 และ 4.00 คู่ต่อพันครัวเรือน ตามลำดับ
- **สัดส่วนคนจนลดลงทุกภาค และมีการกระจายรายได้ดีขึ้น** โดยจำนวนสัดส่วนคนจนลดลงจากร้อยละ 17.88 ในปี 2552 เหลือร้อยละ 10.94 ในปี 2556 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ก็ลดลงจาก 0.49 เหลือ 0.465 แสดงให้เห็นถึงการกระจายรายได้ดีขึ้น ซึ่งภาคที่ยังมีสัดส่วนคนจนมากที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 18.11 และภาคที่ยังมีสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้สูงที่สุดคือ ภาคใต้ 0.443

สถานการณ์พัฒนาด้านสังคม

ข้อสังเกต

สถานการณ์พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ป่าไม้เทียบปี 51 กับปี 56 ลดลง จาก 107.24 เหลือ 102.12 ล้านไร่
ภาคเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ลดลงมากที่สุดคือ 3.14 ล้านไร่ (ร้อยละ 61.27 ของพื้นที่ป่าไม้ที่ลดลงของประเทศ)
ภาคอีสานเป็นภาคที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ลดลงมากที่สุดคือ ลดลงร้อยละ 8.18

มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและน้ำท่วมซ้ำซากรุนแรงเกือบทุกภาค ยกเว้นภาคใต้
ภาคเหนือ : มีพื้นที่แล้งซ้ำซากรุนแรง 10.52 ล้านไร่ /ท่วมซ้ำซากเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาเกษตร 713,471 ไร่
ภาคอีสาน : มีพื้นที่แล้งซ้ำซากรุนแรง 26.57 ล้านไร่ /ท่วมซ้ำซากเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาเกษตร 165,817 ไร่
ภาคกลาง : มีพื้นที่แล้งซ้ำซากรุนแรง 6.22 ล้านไร่ /ท่วมซ้ำซากเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาเกษตร 635,753 ไร่
ภาคใต้ : ไม่มีพื้นที่แล้งซ้ำซากรุนแรง /ไม่มีพื้นที่ท่วมซ้ำซากเสี่ยงสูงต่อการลงทุนพัฒนาเกษตร

มลพิษทางอากาศ ปี 56 พื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพอากาศอยู่ในเขตภาคกลาง และภาคเหนือ
ภาคกลาง : ฝุ่นละอองจากกิจการโรงโม่ เหมืองหิน โรงงานปูนซีเมนต์ (ตำบลหน้าพระลาน สระบุรี) จาก ภาคอุตสาหกรรม (ตำบลมาบตาพุด ระยอง) จากการคมนาคมขนส่ง (กทม.และปริมณฑล)
ภาคเหนือ : หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาในที่โล่ง และไฟป่า (ภาคเหนือตอนบน)

คุณภาพน้ำปี 56 เทียบกับปี 55 เสื่อมโทรมลง
ภาคกลางเป็นภาคที่มีปัญหาคุณภาพน้ำมากกว่าภาคอื่น (แหล่งน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรมของภาคกลาง ได้แก่ เจ้าพระยาตอนล่าง ท่าจีนตอนกลาง/ตอนล่าง ฯลฯ)

ปริมาณขยะปี 56 จำนวน 26.774 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 55 ประมาณ 2 ล้านตัน
ปัญหาขยะในเมืองใหญ่ของทุกภาค
จังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือ สงขลา รองลงมา สมุทรปราการ และกาญจนบุรี
กากของเสียอันตรายปี 56 จำนวน 2.69 ล้านตัน ลดลงจากปี 55 ร้อยละ 4.3
ภาคกลางเป็นภาคที่มีกากของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมมากที่สุด โดยเกือบครึ่งหนึ่งเกิดขึ้นในภาค ตะวันออก รองมาคือ กรุงเทพฯและปริมณฑล

ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาคกลางและภาคใต้ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องป้องกันและแก้ไข เนื่องจากกระทบต่อสภาพแวดล้อมและการท่องเที่ยว
ปี 54 ภาคใต้มีแนวชายฝั่งถูกกัดเซาะรุนแรง 172.17 กิโลเมตร และภาคกลาง 81.11 กิโลเมตร

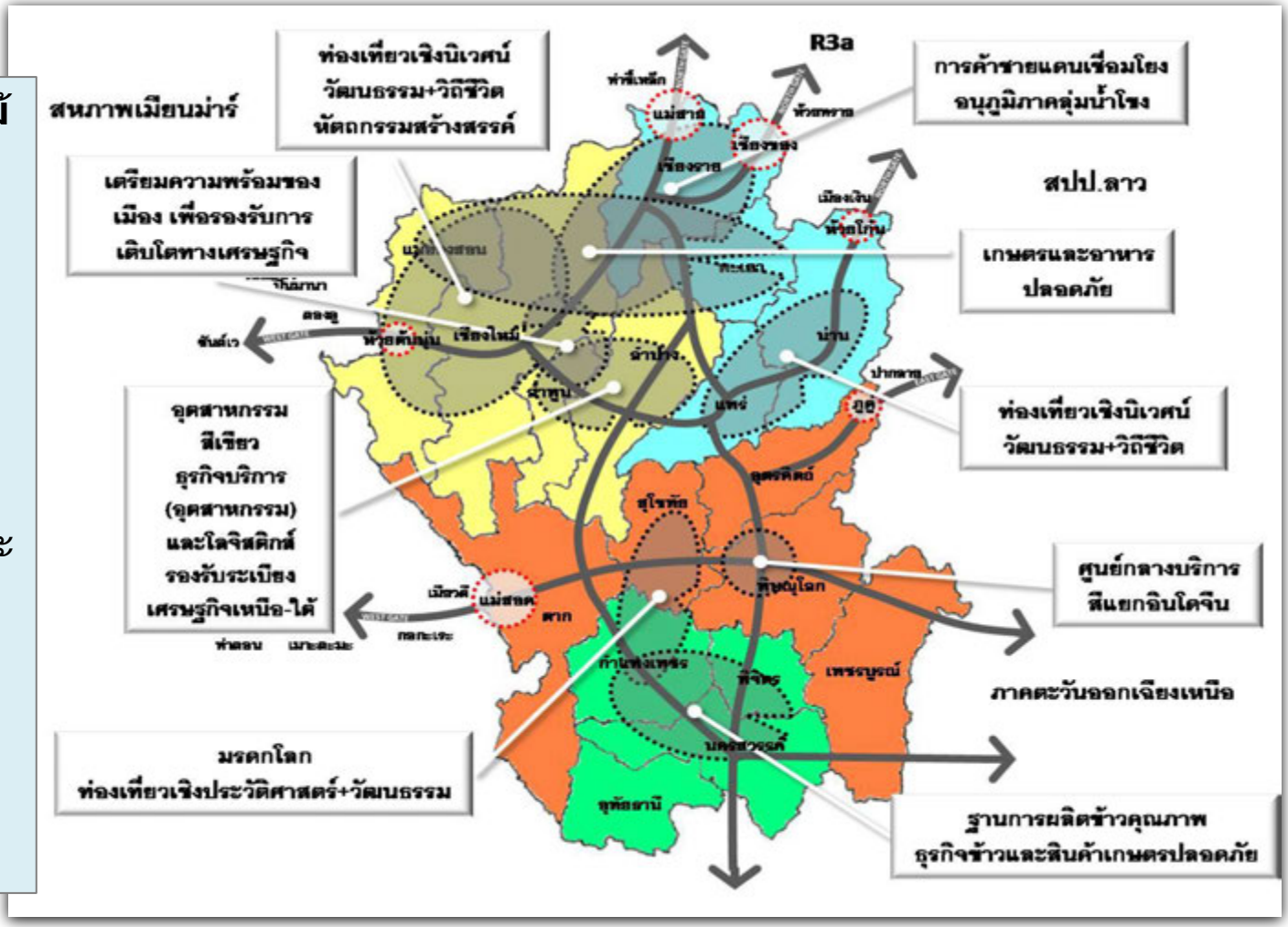
สถานการณ์พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อสังเกต

บทบาทการพัฒนาภาคเหนือที่สำคัญ

- เป็นแหล่งทรัพยากรป่าไม้และต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ
- เป็นพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) และเอเชียใต้
- เป็นแหล่งผลิตเกษตรและอาหารที่มีความหลากหลาย
- เป็นแหล่งทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นด้านประเพณี

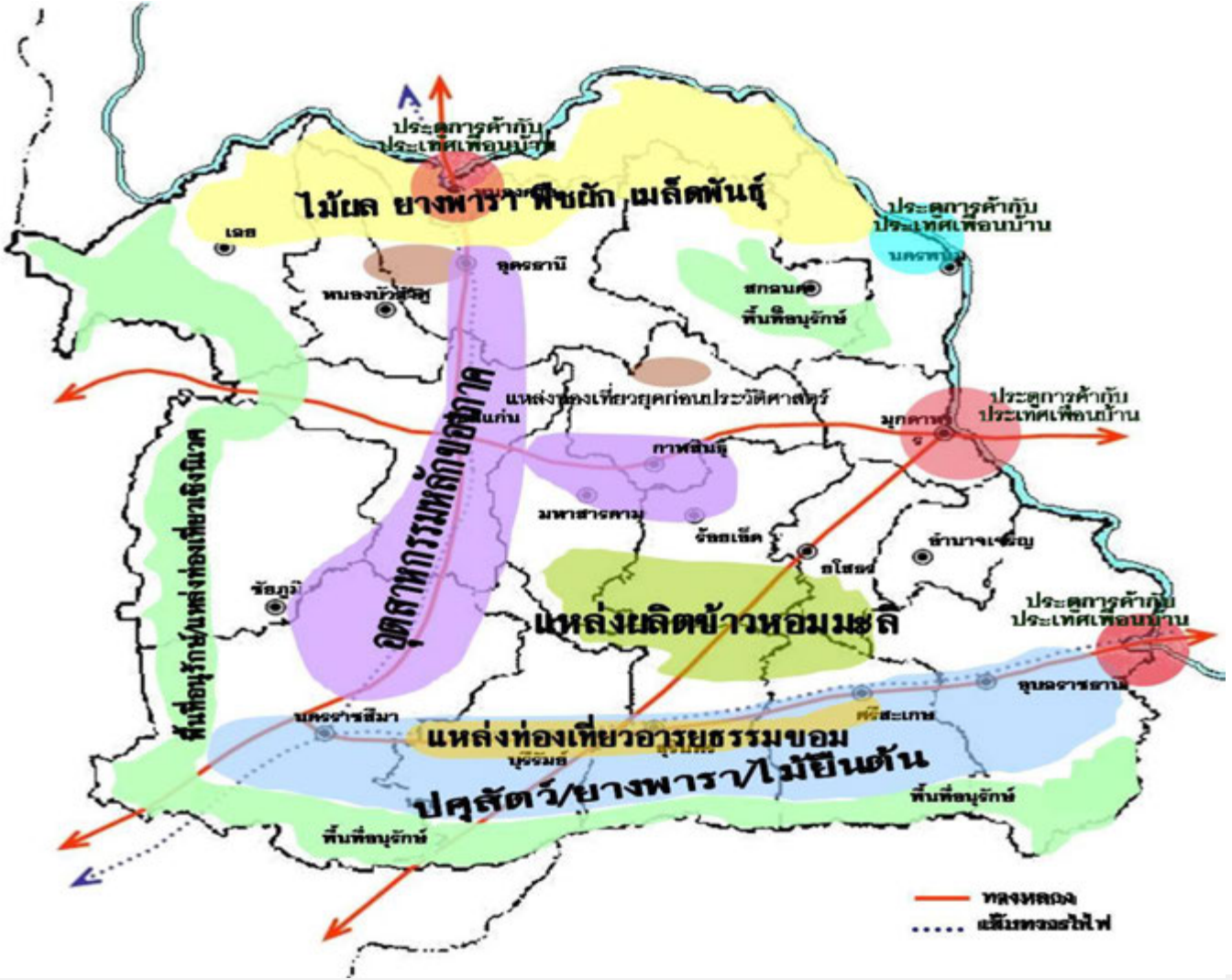
ประเด็นการพัฒนาภาคเหนือที่สำคัญ

มี 5 ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

1. **เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ** ให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมใน Supply Chain ทั้งด้านการผลิต การค้า และบริการ ที่ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค GMS และ AEC รวมถึงตลาดสากล
2. **สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์** พัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นคุณภาพสู่ความยั่งยืน
3. **สร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรและความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน** การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตรวมทั้งการจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาภาคที่มั่นคงและสมดุล มุ่งสู่การให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. **เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ** การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดระบบแรงงานต่างด้าว รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพประชากรของทุกช่วงวัยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ในการเข้าสู่สังคมฐานความรู้ และการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
5. **พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เน้นการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รวมทั้งเตรียมการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

บทบาทการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำคัญ

- เป็นประตูสู่อินโดจีนและเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ EWEC
- เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ
- เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและพลังงานทดแทน
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอมยุคก่อนประวัติศาสตร์และประเพณีวัฒนธรรม

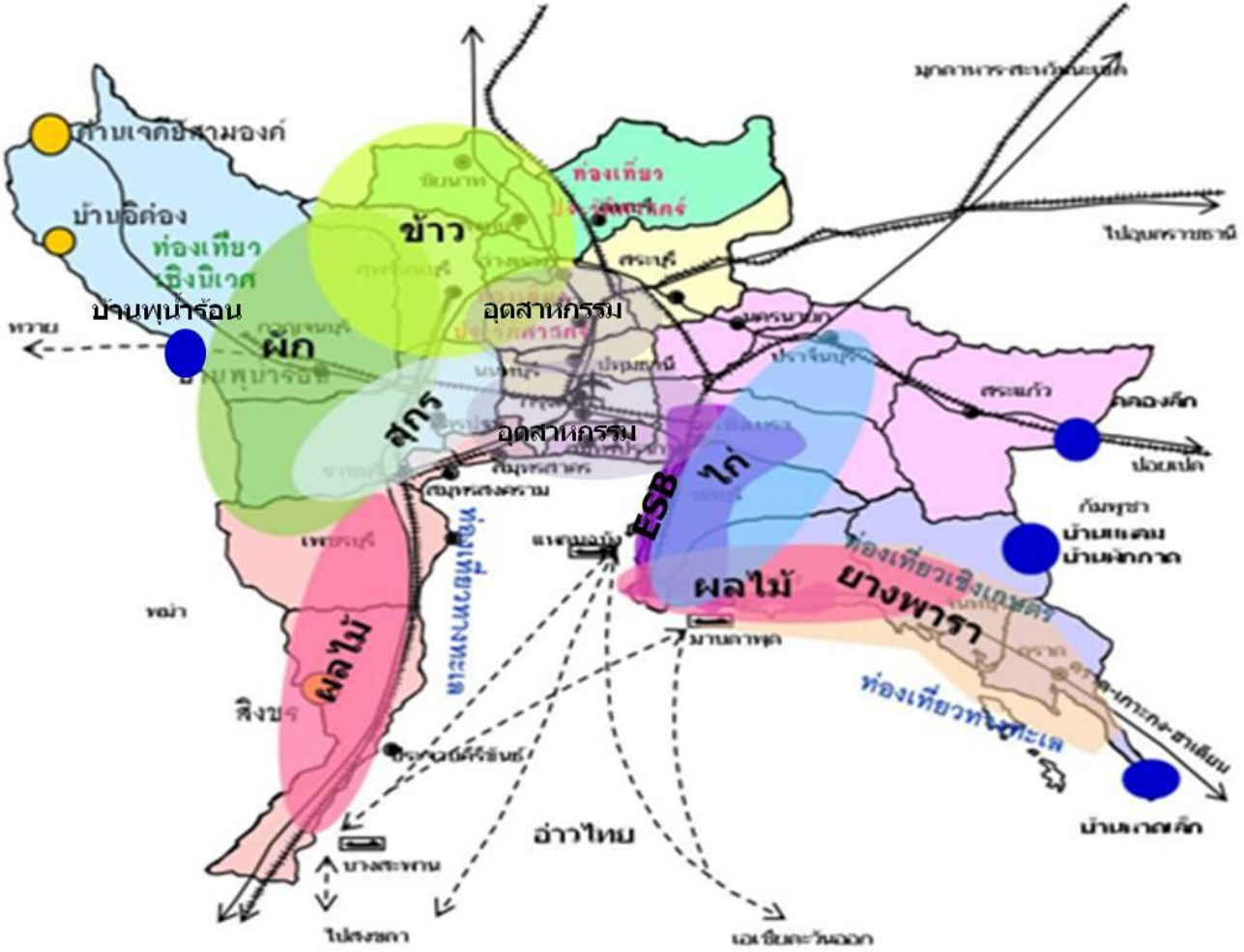
ประเด็นการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำคัญ

มี 7 ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

1. **สร้างความเข้มแข็งและมั่นคงของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร**ให้พึ่งตนเองได้
2. **สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน** จากฐานภูมิปัญญาไทยผสานสู่เทคโนโลยีสมัยใหม่
3. **เร่งพัฒนาพื้นที่ชายแดนและการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน**เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. **ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และยกระดับฝีมือแรงงาน**เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานและการพัฒนาระบบสวัสดิการให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่เท่าเทียมกัน
5. **เพิ่มประสิทธิภาพภาคบริการและการท่องเที่ยว**ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน
6. **บริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม**ในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
7. **อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** และการพัฒนาเมืองให้สอดรับกับการขยายตัวของชุมชนและระบบเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น

บทบาทการพัฒนาภาคกลางที่สำคัญ

- ศูนย์รวมการผลิตอาหารและการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาค
- ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมชั้นนำ
- ศูนย์การค้าและการขนส่งสินค้าสู่อินโดจีนและนานาชาติ

ประเด็นการพัฒนาภาคกลางที่สำคัญ

มี 7 ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

1. **ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย**ที่มีคุณภาพและมูลค่าเพิ่มสูง พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้
2. **พัฒนาอุตสาหกรรม** เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด
3. **พัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** เน้นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงวัย การปรับปรุงระบบการเรียนการสอน การแก้ปัญหาคุณแม่วัยรุ่น และการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. **พัฒนาการท่องเที่ยว** เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านเรื่องเล่า การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูงในเมืองท่องเที่ยวสำคัญทุกเมือง
5. **พัฒนาการค้าชายแดน**
6. **ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ**และรู้คุณค่า
7. **จัดการสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ**ที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน

บทบาทการพัฒนาภาคใต้ที่สำคัญ

- เป็นฐานการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน ครบวงจร
- เป็นฐานการผลิตอาหารทะเลแปรรูป
- เป็นฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก
- เป็นประตูการค้าและการขนส่งเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านด้านใต้และนานาชาติ

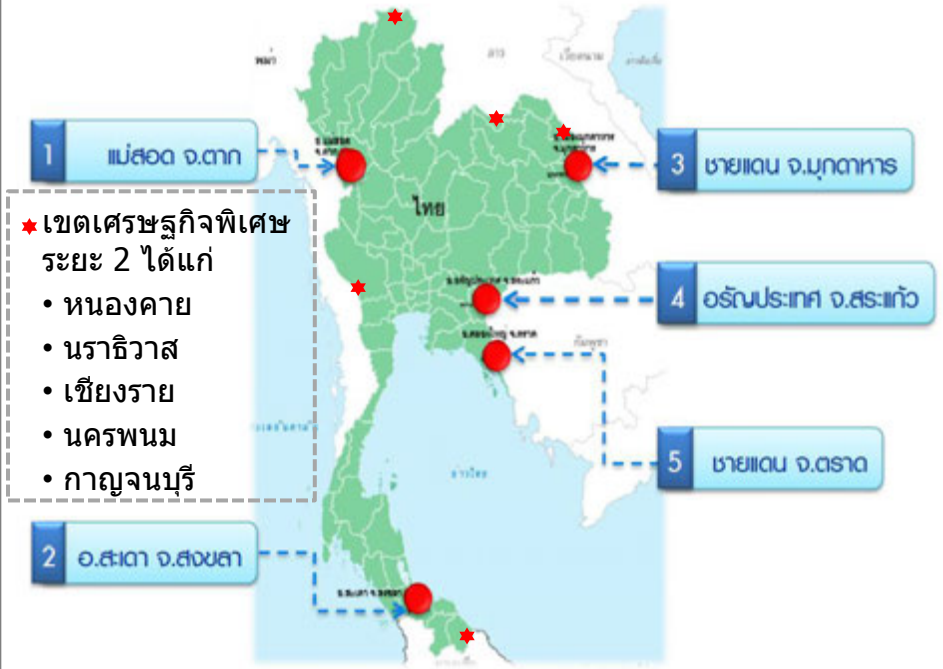
ประเด็นการพัฒนาภาคใต้ที่สำคัญ

มี 8 ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

1. **พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร**และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร
2. **ส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือก** โดยใช้ผลผลิตและเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
3. **สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว**
4. **ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ประกอบด้วย การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำทางทะเล และการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง
5. **พัฒนาเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)** โดย การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสถานประกอบการ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน
6. **พัฒนาด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม**
7. **พัฒนาด่านและการค้าชายแดน**ไทย – มาเลเซีย
8. **แก้ไขปัญหาความไม่สงบ**ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นการพัฒนาร่วมที่สำคัญในระดับภาค

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

กิจการเป้าหมายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ 13 กลุ่มกิจการ ครอบคลุมธุรกิจ/กิจกรรมทั้งทางด้านอุตสาหกรรม การค้า การท่องเที่ยวและบริการ โดยมีหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณา ได้แก่ (1) เป็นกิจการที่ใช้แรงงานสูง (2) ใช้วัตถุดิบจากผลผลิตการเกษตรหรือวัตถุดิบจากประเสเพื่อนบ้าน (3) ไม่ใช่อุตสาหกรรมหนัก (4) ไม่ใช่กิจการที่มีแนวโน้มจะก่อมลพิษ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

ทางบก

- รถไฟทางคู่ ฉะเชิงเทรา-ลาดกระบัง-แหลมฉบัง
- รถไฟฟ้าทางคู่ที่ทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับจีน เพื่อก่อสร้าง รวม 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางหนองคาย-แก่งคอย-มาบตาพุด และ เส้นทางแก่งคอย-บางซื่อ
- รถไฟความเร็วสูง
- การก่อสร้างรถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ ได้แก่ สายสีเขียว ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต สายสีส้ม เส้นทางตลิ่งชัน-มีนบุรี สายสีชมพู แคราย–ปากเกร็ด–มีนบุรี
- เส้นทางทวาย-กาญจนบุรี-กรุงเทพฯ แยกไปแหลมฉบังและไปอรัญประเทศ
- เส้นทางแม่สอด-มุกดาหาร
- รถไฟเชื่อมระหว่างประเทศ เช่น อรัญประเทศ-ปอยเปต

ทางน้ำ

- การขนส่งสินค้าทางน้ำ แม่เจ้าพระยา-ป่าสัก –ท่าเรือคลองเตย-ท่าเรือแหลมฉบัง

ทางอากาศ

- ขยายสนามบินสุวรรณภูมิ
- ปรับปรุงดอนเมือง/สนามบินอู่ตะเภา/ท่าอากาศยานในภูมิภาค

ประเด็นการพัฒนาร่วมอื่นๆในระดับภาค

- เตรียมความพร้อมในการรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
- ส่งเสริมภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง
- ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ผ่านนวัตกรรม
- ยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในด้านสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการ
- ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน
- พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ การเร่งฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การวางผังและพัฒนาเมือง เป็นต้น
- ฯลฯ

แนวโน้มบริบทในช่วงต่อไป

บริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เอเชียมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก ระบบเศรษฐกิจและสังคมเป็นพหุวัฒนธรรม	การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว	เทคโนโลยีก้าวหน้ารวดเร็วเกิดเทคโนโลยีใหม่และนวัตกรรม	วิถีชีวิตเป็นสังคมเมืองและเลียนแบบตะวันตก	สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม	ภาวะโลกร้อนทวีความรุนแรง

การปรับตัวสู่ความท้าทายและโอกาสด้านเศรษฐกิจ

ระยะสั้น : รักษาอัตราการขยายตัวและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

ระยะยาว : ปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง

เศรษฐกิจ/การเงินโลก	ข้อจำกัด : แข่งขันยาก โอกาส : ตลาดใหม่	• ขยายตลาดและสร้างความร่วมมือในภูมิภาค • พัฒนาและปรับโครงสร้างภาคการผลิต
อาหาร พลังงาน และสิ่งแวดล้อมโลก	ข้อจำกัด : ราคาอาหารและพลังงานสูงขึ้น โอกาส : พลังงานทดแทน	• สร้างความได้เปรียบด้านฐานการผลิตภาคการเกษตร • พัฒนามูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร และอาหาร • การพัฒนาพลังงานทดแทน
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ข้อจำกัด : ความแห้งแล้ง โอกาส: ปรับประสิทธิภาพ	• เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy / Green Growth /) • สร้างโอกาสด้านสินค้าปลอดภัย สินค้าอินทรีย์
สังคมผู้สูงอายุ	ข้อจำกัด : แรงงานหายาก โอกาส : สินค้าผู้สูงอายุ	• สังคมสนใจด้านสุขภาพมากขึ้น/ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าสินค้า • ขยายบริการดูแลผู้สูงอายุ/Long stay และแพทย์ทางเลือก • ปรับกระบวนการผลิต ไปสู่เทคโนโลยีเข้มข้น
ความร่วมมือประเทศเพื่อนบ้าน/ภูมิภาค(FTA)	ข้อจำกัด : ภาวะแข่งขัน โอกาส : พันธมิตรการค้า	• ส่งเสริมความร่วมมือทางการผลิต / การค้า / การลงทุน • พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน • สร้างความร่วมมือเพื่อลดความเสี่ยงทางการเงิน

ฉากทัศน์สังคมไทยในอนาคต

สังคมที่เป็นผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์

- เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ปี 2564 และปี 2567 จะเป็น super-aged society (คนแก่อายุ 65 ปี มีร้อยละ 20) ส่งผลให้ประเทศไทยจะ "แก่" ก่อน "รวย"
- ขนาดครัวเรือนจะเล็กมาก ต่ำกว่า 2.5 ในปี 2576
- ผู้สูงอายุจำนวนมากจะอยู่คนเดียว มีรายได้/สวัสดิการจำกัด โดยเฉพาะผู้อยู่ในตลาดแรงงานนอกระบบ ที่จะ แก่-จน-โดดเดี่ยว

สังคมที่เป็นปัจเจกนิยมมากขึ้น

- แนวโน้มครัวเรือนประเภทอยู่คนเดียวมีความหลากหลาย และเป็น skip generation สูงขึ้น
- คนรุ่นใหม่ที่เป็น gen y, z, และ α มีความแตกต่างด้านความคิด การดำรงชีวิต
- มีเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ที่เอื้อต่อการรวมกลุ่ม โดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กันมาก่อน

สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

- จำนวนคนต่างชาติจะเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวจากเมียนมาร์และกัมพูชา คาดว่าปี 2566 จะมีมากว่า 6 ล้านคน
- ประสบกับความหลากหลายด้านชาติพันธ์มากขึ้นในชีวิตประจำวัน (แม่บ้านยาม คนขับรถประจำทาง บริกร)
- สิทธิในการได้สัญชาติไทยของเด็กทุกคนที่เกิดในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สังคมแห่งเทคโนโลยี

- ชีวิตดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญของวิถีชีวิต
- ความเหลื่อมล้ำทางด้านดิจิทัลไม่ใช่เรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยี แต่เป็นขีดความสามารถในการใช้งาน โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง
- การละเมิดความเป็นส่วนตัวและความไม่ปลอดภัยบนโลกออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สังคมเมืองกลืนชนบท

- พื้นที่เมืองขยายตัวไปยังชานเมืองอย่างรวดเร็วและเป็นวงกว้างในรูปแบบหมู่บ้านจัดสรรและพื้นที่เชิงพาณิชย์ ประชากรเมืองจะมากกว่า 50%
- รูปแบบความสัมพันธ์เป็นเชิงปัจเจกมากขึ้น (ต่างคนต่างอยู่)
- มีการเคลื่อนย้ายแรงงานนำไปสู่ปัญหาชุมชนแออัด และปัญหาคุณภาพชีวิต

สังคมที่เหลื่อมล้ำและมีปัญหาความขัดแย้ง

- ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา การทำงาน สาธารณสุข การพักผ่อนหย่อนใจ ที่เกิดระหว่างบุคคล กลุ่มอาชีพ ช่วงวัย
- ความเหลื่อมล้ำด้านความมั่งคั่งระหว่างกลุ่มคนต่างฐานะกัน และระหว่างกลุ่มอาชีพที่ใช้ความรู้กับแรงงานทั่วไป
- ความขัดแย้งจากความเห็นต่างและความไม่เท่าเทียมกัน

บริบทการพัฒนาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยภายนอก

วาระการพัฒนาหลังปี 2015 และการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDG)

เน้นการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนในฐานะเป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Climate Change

ปัญหาภัยพิบัติ extreme event มีความ ถี่และรุนแรงเพิ่มขึ้น การกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น ขาดแคลนน้ำ มลพิษจากสารเคมีจะขยายตัวสูงขึ้น ฝุ่นละอองขนาดเล็ก เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในประเทศกำลังพัฒนา

ความไร้พรมแดน

ขยายขอบเขตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุดมการณ์ ให้มีความไร้พรมแดน

ศตวรรษแห่งเอเชียและแนวโน้มทางเศรษฐกิจ

เปลี่ยนสู่โลกที่มีหลายขั้วอำนาจ มีการแข่งขันระดับโลกในทรัพยากรจะรุนแรงมากขึ้น

AEC

กระตุ้นให้มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศสมาชิก/ภาคการผลิตเติบโตเพิ่มขึ้น เร่งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค

ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน

ความต้องการพืชพลังงาน สินค้าเกษตรและอาหารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่การผลิตพืชอาหารลดลงด้วยข้อจำกัดด้านพื้นที่ เทคโนโลยีที่มีอยู่

การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและกำจัดมลพิษ ขยะอิเล็กทรอนิกส์และสารอันตราย

โอกาส

- การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)
- การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- การลงทุนสีเขียว ธุรกิจสีเขียวและการจ้างงานสีเขียว/เทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อม
- การเปลี่ยนผ่านสู่การใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น
- ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีขั้นสูง/การใช้เทคโนโลยีในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ความเสี่ยง

- แรงกดดันจากทรัพยากรธรรมชาติที่ลดลง
- ขาดแคลนและแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติ
- ศักยภาพในการปรับตัวเพื่อรองรับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมพันธกรณีและกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มข้นมากขึ้น
- การจัดการความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน น้ำ
- สินค้าเกษตรและพลังงานมีราคาสูงขึ้นและผันผวน
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่มสูงขึ้นและปัญหาการพึ่งพิงเทคโนโลยีของต่างประเทศและการผูกขาด

บริบทการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ปัจจัยภายใน

ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

การแทรกแซงจากภาคการเมืองในการกำหนดนโยบายสาธารณะ กลุ่มคนรวยมีทรัพย์สินมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำในการถือครองที่ดิน ประเด็น Inclusive Growth และความเป็นธรรมทางสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากขึ้น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การเปลี่ยนผ่านจากอำนาจที่รวมศูนย์อยู่ที่ภาครัฐส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนได้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แรงกดดันจากทรัพยากรธรรมชาติ/ความเสื่อมโทรม

แนวโน้มการลดลงของสต็อคของทรัพยากรธรรมชาติ และการเพิ่มขึ้นของมลพิษ

ความเป็นเมือง

การกระจายความเจริญสังคมชนบทมีการพัฒนาสู่สังคมเมืองมากขึ้น

โอกาส

- การเจริญเติบโตอย่างมีส่วนร่วม
- ส่งเสริมความเป็นธรรมทางสิ่งแวดล้อม
- ความร่วมมือและพลังประชาชนในการแก้ไขปัญหา
- ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับแก้ไขอย่างถูกต้อง

ความเสี่ยง

- ความขัดแย้งทางสังคม
- ความไม่เป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แนวโน้มการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากร
- การเติบโตของเมืองส่งแรงกดดันต่อการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในช่วงแผนฯ 12

ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในช่วงแผนฯ 12

1. การพัฒนาเชื่อมโยงการรวมกลุ่มประเทศในระดับภูมิภาค

2. การยกระดับประเทศให้ก้าวพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

3. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการผลิตและการดำรงชีวิต

4. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

5. การพัฒนาคนตามช่วงวัย

6. การเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

7. การพัฒนาเพื่อเข้าสู่สังคมสีเขียว

8. การพัฒนาเข้าสู่ความเป็นเมือง

9. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี/ธรรมาภิบาล/การปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐ

9 ประเด็นการพัฒนาในช่วงแผนฯ 12*

1. การพัฒนาเชื่อมโยงการรวมกลุ่มประเทศในระดับภูมิภาค (Regionalization : Globalization Becomes Regional) โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางเตรียมพร้อมสำหรับการรวมกลุ่มกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่นการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เป็นต้น
2. การยกระดับประเทศให้ก้าวพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Escaping from Middle Income Trap) โดยให้ความสำคัญกับการระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ชัดเจนเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีคุณภาพชีวิตสูงมีระดับการศึกษาและความรู้ ตลอดจนมีความสามารถทางด้านการวิจัยและเทคโนโลยีที่นำไปสู่ความสามารถในการสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น
3. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการผลิตและการดำรงชีวิต โดยให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีแบบแยกย่อย (Disruptive Technology) ที่ช่วยพัฒนาให้สินค้าใช้งานง่ายขึ้น ราคาถูก และมีขนาดเล็ก รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิตอลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ เพื่อรองรับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน

*หมายเหตุ : ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญมีที่มาจากประเด็นบริบทและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญในแต่ละมิติการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาล ในโครงการวิจัย "การประเมินบริบทการเปลี่ยนแปลงและการศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12"

4. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (Inclusive Growth) โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายที่ก่อให้เกิดการเติบโตของเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีฐานการพัฒนาที่ครอบคลุมทั่วถึงและยั่งยืนโดยให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่เปราะบางทั้งหลาย เช่น กลุ่มคนยากจน เป็นต้น

5. การพัฒนาคนตามช่วงวัยโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต (เด็กแรกเกิด/ปฐมวัย เด็กในวัยเรียน วัยรุ่น/นักศึกษา วัยแรงงาน และผู้สูงอายุ) โดยเน้นมาตรการเชิงคุณภาพและมาตรการเฉพาะกลุ่มให้ตรงกับปัญหาและการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เอื้อต่อศักยภาพการเจริญเติบโตของประเทศ (Growth Potential)

6. การเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Population) โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายประชากรและนโยบายของชาติเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและรองรับประชากรสูงอายุในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิผล

7. การพัฒนาเพื่อเข้าสู่สังคมสีเขียว (Green Society) มุ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในรูปแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างกลไกส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

8. การพัฒนาเข้าสู่ความเป็นเมือง (Urbanization) โดยให้ความสำคัญกับการเตรียมการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา การบริหารจัดการเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและหลักประกันทางสังคมเมือง ตลอดจนเสริมสร้างความเป็นอิสระในการบริหารจัดการเมือง เพื่อรองรับการเติบโตเป็นเมืองน่าอยู่และเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

9. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี/ธรรมาภิบาล/การปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกลไกการปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างความโปร่งใส (Transparency) สร้างการมีส่วนร่วม (Participation) และสร้างความร่วมมือ (Collaboration) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเป็นธรรมรวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ประเด็นการนำเสนอ

1. จุดมุ่งหมายของประเทศ : มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. ประเด็นการพัฒนาในระดับภาค/จังหวัด

3. **แนวทางการปรับปรุงการทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด**

แนวทางปรับปรุงการทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในช่วงต่อไป

1. เพิ่มความมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่น
2. บูรณาการโครงการพัฒนาของหน่วยงานรัฐในส่วนกลางเข้าสู่กระบวนการวางแผนระดับจังหวัด
3. ใช้ข้อมูล ตัวชี้วัด ในการวิเคราะห์และจัดทำแผนฯ ยกระดับคุณภาพของการจัดทำแผนฯโดยเพิ่มการใช้ความรู้และวิชาการอย่างจริงจัง
4. ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงตนเอง
5. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรของจังหวัด

ตัวอย่างภารกิจที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญ

1. การพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เกษตรปลอดภัย อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฯลฯ)
2. การดูแลเกษตรกร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร
3. การพัฒนาการค้าชายแดน
4. การเตรียมการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. การพัฒนา SMEs
6. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
7. การเตรียมการรองรับสังคมผู้สูงอายุ
8. การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่ ได้แก่ ปัญหาการค้ามนุษย์/การทำประมงผิดกฎหมาย/แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เป็นต้น
9. การส่งเสริมการประหยัดพลังงาน/การใช้พลังงานทดแทน
10. การบริหารจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ
12. ฯลฯ

ขอบคุณ

www.nesdb.go.th